

§ 28

Konsekvensbeskrivning av inriktningsmål 2019 – 2022
UN-2018/141

Beslut

Arbetsutskottet beslutar

att överlämna ärendet till utbildningsnämnden utan eget ställningstagande.

Handläggare
Åsa Zakrisson
Förvaltningsekonom

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-03-28

Diarienummer
UN-2018/141

Utbildningsnämnden

Konsekvensbeskrivning av inriktningsbeslut 2019-2022

UN-2018/141

Förslag till beslut

att anta konsekvensbeskrivning av inriktningsbeslut 2019-2022,
att anta reviderad investeringsplan 2019-2022, enligt bilaga 1, samt
att översända handlingarna till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Utbildningsnämndens analys har sin utgångspunkt i inriktningsramar, mål samt investeringsplan för 2019-2022. För bibehållen verksamhetsnivå inom utbildningskontoret 2019 krävs ett tillskott på totalt 16 900 tkr, varav 15 800 tkr till grundskolan, 150 tkr till SFI och 950 tkr till det interna gymnasiet. Detta under förutsättning att 400 tkr omfördelas från förskolan till grundskolan samt att 250 tkr omfördelas från grundskolan till det interna gymnasiet avseende nyanlända enligt tidigare beslut. För förskolan samt vuxenutbildningen beräknas nuvarande verksamhetsnivå bibehållas vid föreslagna budgetramar.

För kultur- och fritidskontoret del, d.v.s. för ungdomsverksamheten och kulturskolan, innebär 2019 års förslag på ramar, att man inte kan följa det uppdrag man fått d.v.s. att följa befolkningstillväxtens utveckling och att arbeta med unga vuxna. För att klara det uppdraget behövs för ungdomsverksamheten 1360 tkr för tjänster och 300 tkr för att inte behöva minska öppettider. För Kulturskolan innebär det 1100 tkr för två tjänster och 250 tkr för eventuellt bortfall av statsbidrag.

Bakgrund

Nämndernas konsekvensbeskrivning av mål och planeringsramar samt reviderad investeringsplan 2019-2022 ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2018-04-16. Med anledning av nämndsammanträde 2018-04-17 har UN beviljats dispens till 2018-04-17.

Ekonomisk konsekvensanalys

Inriktningsramen för förskolan beräknas täcka tillkommande hyra för Kölängens förskola 2019 och dessutom lämna ett överskott om 400 tkr. Detta under förutsättning att barnpengen till kommunala förskolor räknas upp med 3 procent, vilket överensstämmer med SKL:s bedömning av prisförändring i kommunal sektor 2019 (avseende löneökning, inflation etc). En uppräknings av barnpengen med 2 procent beräknas i stället medföra ett överskott om 1 900 tkr, men få som konsekvens att barngruppernas storlek ökar med ca 0,2 barn per avdelning.

För bibehållen verksamhetsnivå inom grundskolan 2019 krävs ett tillskott på 15 800 tkr, till följd av den lägre indexeringen av budgetramarna samt tillkommande hyreskostnader för främst Adolfsbergsskolan samt hyresuppräknning. Detta under förutsättning att elevpengen till kommunala grundskolor liksom för förskolan räknas upp med 3 procent, att 400 tkr omförs från förskolan till grundskolan samt att 250 tkr omförs från grundskolan till det interna gymnasiet enligt beslut i internbudget 2017. En uppräknning av elevpengen med 2 procent skulle för grundskolan medföra en besparing på 2 000 tkr, men få till följd en neddragning med totalt ca 3 lärartjänster inom de kommunala grundskoleenheterna. Inriktningsbeslutet för grundskolan 2019 motsvarar en nedräkning av elevpengen med 4,8 procent, vilket skulle motsvara en neddragning med ca 23 lärartjänster inom den kommunala grundskolan.

En 3-procentig uppräknning av högstadiepengen beräknas dock inte täcka kostnaden för högstadiet som uppvisat underskott under ett flertal år. Thunmanskolan prognosticerar ett underskott på 1 900 tkr 2018, en summa som uppräknad till det totala antalet elever i åk 7-9 i kommunen 2019 motsvarar ett tillskott på ytterligare 4 900 tkr för att resultatriskerna ska elimineras.

Under planperioden 2019-2022 planeras en ombyggnation av Ängbyskolan samt en paviljongslösning tillhörande Ängbyskolan, för vilket medel motsvarande hyreskostnad behöver tillskjutas.

För bibehållen verksamhetsnivå inom SFI krävs ett tillskott på 150 tkr. Detta med anledning av avdraget på 150 tkr i inriktningsbeslutet, ett historiskt högt elevantal, samt det faktum att för att SFI ska kunna fullgöra hela sitt uppdrag inklusive språkpraktik krävs en utökad ledningsresurs på 50 procent. Utan tillskott till SFI krävs nedskärning av personal motsvarande ca 25 procent av en tjänst.

För bibehållen verksamhetsnivå inom det interna gymnasiet krävs ett tillskott på 950 tkr. Tillskottet avser täcka det centrala underskott som har uppstått med anledning av hemtagning av sprint-verksamheten från Uppsala. Summan bör kunna omföras från det externa gymnasiets budget (vilken bokslutsregleras), där kostnaden låg tidigare. Tillskottet bör ske i form av en särskild sprint-elevpeng som ligger 25 tkr högre än ordinarie elevpeng.

För vuxenutbildningen motsvaras den lägre indexeringen av hyresrabatten och verksamhetsnivån beräknas därmed bibehållas.

Konsekvensbeskrivning kulturskola

Den uppräknning på 2% kulturskolan tilldelats beräknas inte täcka löneökningar 2019. Kostnader utöver de 2% måste täckas av besparing på befintlig verksamhet. Besparingen beräknas inte drabba elever eller elevplatser. De satsningar som under 2016-2018 gjorts för att nå nya målgrupper kommer att kunna genomföras under första halvåret 2019 beroende på om nytt bidrag från Statens Kulturråd beviljas. Uteblivet bidrag innebär att inga aktiviteter eller projekt för elever ur socioekonomiskt svaga familjer kommer kunna genomföras inom ordinarie budget. I dagsläget bedrivs 5 projekt med ca 60 barn och unga. Under 2016-2018 har ca 5-10 projekt med ca 50-100 deltagare genomförts.

Enligt den utredning som presenterades av kulturskolechefen våren 2017 ska verksamhetens kommunbidrag öka i minst samma takt som befolkningen. Beslut om att anta verksamhetens förslag till budget är taget men ingen utökning av kommunbidraget finns i

budget 2019. Detta innebär att verksamheten fortsätter minska i förhållande till kommunens befolkningsökning. För att leva upp till beslutet skulle budget 2018 ha räknats upp med 5% och därefter 6% 2019.

Under 2017 och 2018 har kulturskolan erhållit statbidrag för att nå nya målgrupper. Dessa har förstärkt och möjliggjort ett utvecklingsarbete och inför 2019 är det osäkert hur sannolikt det är att Knivsta kulturskola kommer att få nya bidrag. Dels beror det på valet i höst och vad den nya regeringen bestämmer sig för att göra för kulturskolorna men också på att de projekt som prioriteras för att få medel inte har en så hög avgift som Knivsta kommun.

Konsekvensbeskrivning ungdomsverksamhet
Kostnad bibehålla öppettiderna på fritidsgårdarna?

Då ungdomsverksamhetens budget till största del består av personalkostnader och andra fasta avgifter är det timvikariekostnader och öppettiderna som påverkas när medlen minskar.

Fritidsgårdarna hade redan inför 2018 ett underskott på 57 000 kr som idag täcks upp av fritidsklubbens verksamhet.

Sedan verksamhet i Alsike 2015 utökade har verksamheten också haft flera tillfälliga uppdrag och projekt som gjort att verksamheten gått ihop. 2018 bygger budget på att verksamheten fick ta emot övertalig personal från HVB-hem. Då socialnämnden under 2018 bekostar 3 månader för denna tjänst har 120 000 kr kunnat läggas på extra förstärkning under hela året och täcker delvis upp behovet för det ökade antalet ungdomar under 2018 som saknades i budgetramarna.

Med endast 1% uppräkningsmen 2% kostnadsökning saknas ytterligare 54 000 kr 2019

Från 2017 till 2018 minskade budget för verksamhet med 68 000 kr för att täcka upp för övriga kostnadsökningar såsom städ, el, personal, etc.

Täcka upp för underskottet 2018	57 000
3 månaders tjänst/extra förstärkning	120 000
Ytterligare 1% uppräkningsmen för ökade kostnader	54 000
Täcka upp för minskad verksamhetsbudget 2018	68 000
	299 000

Den utredning som påbörjats och som ska redovisas senare i vår kommer påvisa de förändringar förvaltningen ser behöver göras utifrån erfarenhet, forskning och ungdomars synpunkter. Tid behövs för att möta ungdomar även dagtid för att bygga relationer och möta ungdomar som i vanliga fall inte besöker verksamheten. Detta är också en viktig del i det arbete som behövs för att öka tryggheten i verksamheten.

Knivsta har liksom många andra kommuner under en tid också sett ett ökat behov av en öppen verksamhet/mötesplats under eftermiddagstid.

Med två tjänster och ytterligare en tjänst som bekostas av skolan skulle ungdomsverksamheten kunna bedriva caféverksamheten på både Adolfsbergsskolan och Thunmansskolan samt ha viss verksamhet även eftermiddagstid och utöka öppettiderna på helgerna i Alsike. Det skulle bli renare tjänster och en mer målinriktad verksamhet. Relationer kan byggas och tryggheten öka. Erfarenhet har visat att de relationer fritidsledare

etablerat dagtid i Alsike skola har givit positiva resultat. Även andra kommuner har sett framgångsfaktorer med att fritidsgårdspersonal finns i skolan och bygger relationer. Detta gynnar alla men framförallt flickor som traditionellt är en svår målgrupp att nå. En högre närvaro av fritidsledare i skolan gynnar också skolan då det finns fler vuxna som ser saker utanför klassrummet.

Med 3 tjänster till skulle också verksamheten bli mindre sårbar. Med mer dagtidsuppdrag skulle arbetsmiljön för personalen bli bättre och förhoppningsvis skulle personalomsättningen som idag är ett stort arbetsmiljöproblem minska.

En förutsättning för detta upplägg är att ungdomsverksamheten driftar caféverksamheten och att respektive skola bekostar en halv tjänst var för det – alternativt att ungdomsverksamheten får ytterligare medel för detta uppdrag.

Det går i dagsläget inte att prioritera då de olika insatserna hänger ihop men det är högt prioriterat att säkerställa samarbetet med skolan genom ökad närvaro av fritidsledare under skoltid.

Kostnaden för 3 tjänster är ca 1360 tkr.

Vilka ekonomiska konsekvenser får redan fattade beslut? Är kostnaden för dessa beaktade i ekonomin under planperioden?

Kostnader för planperioden gäller inte Centrum för Idrott och kultur eftersom där kommer man att samarbeta med de verksamheter som finns i övrigt i huset. Däremot finns det verksamhetsutveckling under planperioden som inte har med CIK att göra utan med ordinarie verksamhet. I det nya aktivitetshuset i Alsike har en budget presenterats för nämnden.

Digitaliseringsavdraget är ännu inte fördelat och om en effektivisering motsvarande 975 tkr inte kan komma till stånd 2019 medför det ytterligare neddragning av verksamheterna.

Analysen förutsätter att hyresrabatten på 10 procent blir verklighet. Hyresrabatten medför förutom lägre hyreskostnader en sänkt lokalpeng (dock ökar lokalpengen totalt sett för åk 1-9 med anledning av tillkommande hyreskostnad för Adolfsbergsskolan).

Inriktningsbeslutet med ovanstående tillskott ger inte något utrymme för satsningar på lärartäthet. Lärartätheten i Knivstas kommunala grundskolor låg i **okt 2016 på plats 274 i riket** vilket motsvarar 13,5 elever per lärare att jämföra med 12,0 elever per lärare i riket som snitt. Såväl lärare som skolledare bedömer att den ordinarie bemanningen på skolan är för låg samt att personaltätheten behöver öka även av BBSS-skäl. En ökning av lärartätheten motsvarande 1 elev per lärare innebär en kostnad på ca 10 500 tkr och en ökning till riksgenomsnittet på 12,0 elever per lärare innebär en kostnad på ca 16 400 tkr.

Föreslagna budgettramar medger inte heller något utrymme för satsningar på egna elevdatorer i grundskolan. Idag delar i genomsnitt 4 elever på 1 dator i den kommunala verksamheten. Att leasa digitala verktyg på en nivå 1 till 1 innebär en tillkommande kostnad på 6 900 tkr.

Föreslagna budgettramar ger inte heller något utrymme för satsningar på minskade barngrupper eller utökad tid på förskolan för barn till föräldralediga. Kostnaden för att minska barngrupperna med 1 barn/avd uppgår till 10 500 tkr under förutsättning att såväl kommunala som fristående enheter kompenseras för det intäktsbortfall som följer av färre barn på

befintliga avdelningar samt att en hyreskostnad för nybyggda avdelningar att placera barnen på i stället tillkommer. I dagsläget finns 97 barn som skulle beröras av utökad tid p g a föräldraledighet. Kostnadsberäkningen är därför gjort mot bakgrund härav samt ett scenario där samtliga väljer att gå längre tid på förskolan. Kostnaden uppgår då till 4 500 tkr vid en utökning av antalet timmar upp till 50 h, enligt dagens resursfördelningsmodell.

Åtgärd unga vuxna kostnad?

Det finns idag ett problem i att ha fritidsgårdar med åldersspannet 13-19 år och att det i Knivsta saknas mötesplatser för äldre ungdomar eller så kallade unga vuxna. Ungdomar som fortfarande bor hemma på grund av studier och/eller bostadsbrist. I takt med att samhället byggs förändras detta. När fritidsutbudet, caféer, restauranger och butiker ökar kommer behovet av riktad verksamhet för denna målgrupp troligen minska. Det behövs mötesplatser men inte nödvändigtvis en fritidsgård.

Perspektivet måste dock beaktas i samhällsutbyggnaden och vissa aktiviteter bör erbjudas även till denna målgrupp. Ett helhetsgrepp behövs och det är inte bara utbildningsnämndens fråga. I KFUM:s mätning över Sveriges bästa ungdomskommun kom Knivsta på plats 262 av 290 vilket inte är så imponerande med tanke på att kommunen har så många unga i kommunen.

Det är viktigt att de ungas perspektiv lyfts fram och att det finns tid att vägleda och coacha unga till egen organisering. I ett första skede skulle det vara önskvärt med en 50% tjänst för att fokusera på denna målgrupp och samarbeta med andra verksamheter för att skapa aktiviteter och forum där de unga kan komma till tals.

Investeringsplanen har reviderats ned med i genomsnitt 730 tkr per år 2019-2022 genom att ett antal mindre poster har justerats ned. Investeringarna bärs inom befintlig budget.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Hans Åhnberg
Utbildningschef

Lena K Larsson
Kultur- och fritidschef

Beslutet ska expedieras till:
Akten
Kommunstyrelsen

Barnchecklista inför beslut

1. Påverkar beslutet barn?

Ja Nej

Enligt FN är alla under 18 år att betrakta som barn

Förklara oavsett svar.

Budgetramarna 2019 berör i högsta grad barn.

*Om, **ja fortsätt** med frågorna.*

2. Hur har barns bästa beaktats?

Konsekvensbeskrivningen pekar på frågor som barngruppernas storlek och lärartäthet och syftar bland annat till att tydliggöra vilka medel som krävs för att bibehålla dagens verksamhetsnivå.

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja Nej

Inte aktuellt. Beslutet rör inte övergripande flerårig plan/ flerårigt styrdokument

Barn har inte hörts i det här ledet i budgetprocessen.